

Előfizetési árak:
Hogy hónapra 2 P
10 fillér, negyedévre
7 pengő. Egyes
szám ára: 10 fillér.
Megjelenik a kora
későn ni órákban.

Bácskai Ujság

Munkaadó: g. Baja,
Arpád-utca 6. szám
Telefon: 46. Kiadó-
hivatal Vörösmarty
u. 6. Telefon: 45.
Postafiók: 18.

XXI. évfolyam 178. szám.

(BAJAI UJSÁG)
POLITIKAI NAPILAP

Baja, 1939. augusztus 8., kedd

A házszabályok módosítása

A legutóbbi napok eseményei világosan mutatják, hogy a leg-helyesebb úton jár a kormány, amikor a megoldásra váró nagy nemzeti feladatok biztosítása a korszerű szociális alkotások megvalósítása érdekében elhatározta a ma már időszertünné vált házszabályok sok tekintetben liberális rendelkezéseinek a megváltoztatását. A legjobb példa erre a szerdai interpellációs nap, amikor szinte sportszerű rohammal jegyezték be interpellációikat, főként a jobboldali szélsőség képviselői. Husz-harminc interpelláció hangzik el egy-egy szerdai, vagy szombati napon s mindegyik felszólaló beszédejének meghosszabbítását kérte.

A házszabályrevízió elkerülhetetlen volta mellett különösen figyelemre méltó indokokat szolgáltatnak a nyilasképviselők. A szélsőjobboldali taktika egészen különös, bár állásfoglalásokkal dolgozik. A mai politikai és gazdasági viszonyok között sok olyan probléma van amelynek megoldása természetesen nagy és alapos előkészítést kíván s amelylyel azoknak fontosságához mért sorrendben foglalkozik is a kormány. Mikor aztán egy-egy ilyen akár szociális, akár politikai akár gazdasági szempontból nagyjelentőségű kérdés belső kormányzati előkészítése előrehaladt stádiumba jut, felállnak a szélsőjobboldali képviselők és sorra interpellálják a kormány tagjait ezekben a kérdésekben.

A számításuk világos és egyszerű. Tudják, hogy az interpellált probléma (már a megvalósulás stádiuma előtt áll, mégis felteszik a kérdést, csak hogy az intézkedés életbeléptetése után a maguk tömegei felé büszkén és szemrebbenés nélkül hirdethessék, hogy ime ezt is mi verekedtük ki. Legjellemzőbb erre Keck Antal és Matolcsy Mátyás legutóbbi interpellációja.

Köztudomású, hogy a kormány igen erélyes lépésekkel szándékozik megvédeni gazdasági érdekeinket a sibilások, a valuta-viszaátlétek ellen. A legilletéresebbek a kellő formában tájékoztatták már erről a nyilvánosság-

got mindenki tudja, hogy most napok, órákon belül ez a kérdés nyugvópontra jut és mégis feláll a képviselőházban Keck Antal és követői a kormány irányu iránykezelésével szemben elszáll és joggal interpellál a kérdésben Matolcsy Mátyás, aki úgy látszik "készkarva" feledkezett meg arról, hogy alig pár nappal ezelőtt, július 28-án nagyarányú sajtóértekezleten ismertette a miniszterelnök sajtóosztályának vezetője a sajtó munkássával Teleki Pál gróf miniszterelnök kárpát-aljai gazdasági terveit. A minisz-

terelnök kárpát-aljai koncepciójában igen fontos helyet foglal el a fakérdés megnyugtató rendezése s a magyar sajtó pártpolitikai különbség nélkül örömmel és helyesléssel méltatta a terveket s egy két nappal később jelentette már, hogy megkezdődött a tervek realizálása is. Még a szélsőjobboldali lapok is foglalkoztak ezzel a kérdéssel — Matolcsy Mátyás mégis interpellált. Kétségtelenül itt is a taktika a cél: ezt a kormányintézkedést is úgy beállítani a tömegek előtt, mintha csak azért történt volna mert a

szélsőjobboldali képviselők rákényszerítették a kormányt.

Rosszul ismeri azonban a magyar népet, aki azt hiszi, hogy az ilyen naiv és nagyhangu taktikai fogásokkal elsötétíthetik tisztánlátását. A magyar tömegek számontartják mindazt, amit tervez, cselekszik a kormány s tudják, hogy azoknak a szociális és gazdasági reformoknak egész sora, amelyek az utóbbi években javították a magyar életet, nem a nyilasképviselők érdeme, hanem a magyar kormányé.

A Vatikán lapja a magyar területi követelésekről

Az Osservatore Romano című római vezetőlap a magyar román viszonyokról szenteli. Gróf Csáky István külügyminiszter beszédevel kapcsolatban a Vatikán lapja megállapítja, hogy ez a beszéd világos állásfoglalás volt a tengelyhatárok mellett. Csáky külügyminiszter hangzottatta Magyarország bákegyet, de hozzátette azt is, hogy a bákeakarát nem jelenti a jogos törekvésekről való lemondást. Rómában és Ber-

linben nagy meglepéssel vették tudomásul gróf Csáky István beszédét. A lap rámutat arra, hogy Magyarország revíziós törekvései összhangban állnak Németország középeurópai célkitűzéseivel és a tengelyhatárok érdekében Budapest és Belgrad közeledése szintén megfelel. Az Osservatore Romano ezután ismerteti a beszéd romániai visszhangját, majd kitér a térségi határcsúszásokra is.

Bátmonostoron fölgyújtotta a villám a községi rendőr házát

Hétfőre virradó éjjel zivataros idő volt Bátmonostor környékén. A zivatar elmúltával vették észre, hogy Eke István községi rendőr háza nagy lángokkal ég. A szomszédok kiáltására a község népe a tűzoltókkal megkísérelte az égő ház megmentését, de a tűzet már nem tudták eloltani s a ház a lángok martaléka lett.

A ház tulajdonosa már hoz-

szabb idő óta nincs otthon s részben ez az oka, hogy a tüzet késő vették észre. A szerencsétlenséget a közelben lakók szerint viharcsapás okozhatta. A szomszédok halották, hogy közelükben lecsapott a villám, de hogy hova sujtott, azt csak akkor tudták meg, amikor már hosszabb idő elmúltával, meglátták, hogy a községi rendőr házának tetőzete ég.

Megkötötték a szerb—horvát megegyezést

Belgrád, augusztus 4.
Hivatalos helyen megerősítik azt a híresztelést, hogy Czetkovic miniszterelnök a Macsek horvát parasztpárti vezér között lét-

rejőtt a megegyezés, amelyhez most már csak Pal kormányzó herceg hozzájárulása kell. A herceg utrakelt Londonból és most Párisban van, ahol két-három na-

pot tölt. A megegyezés tulerjed a mostani alkotmány keretein, amennyiben a horvátoknak teljes önkormányzatot biztosít és a megalkotandó autonóm területet a jelenlegi Horvátország határára tul megnöveli Dalmáciával, Boszniával és három, esetleg négy szerb tartománnyal, amelyeknek lakossága túlnyomó számban horvát. Abban is megállapodás történt a miniszterelnök és a horvátok vezére között, hogy az új autonóm országrészt Pannovinának fogják elnevezni. A jugoszláv állam átszervezésével egyidejűleg koalíciós kormány alakul négy horvát miniszterrel.

Zárlat alá helyezték a nemrég meghalt Dungyverszky örökségét

Ujvidekről jelentik: A járásbírósa a hitelezők kérésére leügyelet alá helyezte a Budapesten elhunyt Dungyergyszky Gedon hagyatékát. Vagyonfelügyelővé Berics István zágrábi bankigazgatót nevezték ki. A hitelezők 72 millió dináros követelés alapján kérték a vagyonfelügyelet kimondását, illetve a biztosítási zárlatot. A hitelezők között szerepelnek a Jugoszláv Nemzeti Bank, a zágrábi szerb Bank és több más bank. Ismeretes, hogy Dungyergyszky Gedon gyermekei egy évvel ezelőtt gondnokság alá helyezték a hagyatékot. Dungyergyszkynek a hagyatékát még nem bontották fel. Ismeretes, hogy Dungyergyszkynek a hagyatékát, melynek nagy része ingatlan is, a Jugoszláv Állam birtokába helyezték.

Ára: 10 fillér

Olcso nyári vásár REINHARDT DIVATCSARNOK-ban

— BAJA. — Telefonszám: 188.

Pompás programmal készülnek a frontarcosok az augusztus 15-i népnepségre

Az augusztus 15-i népnepsély programja méltó lesz a jótehető konyvélú ünnepejy jelentős céljához, a szlovákiai magyar testvéreink számára épülő magyar házak és a bajai elaggott frontarcosok részére felállítandó menház létesítésének gondolatához. Az utóbbi hazafias cél feléréséhez dr. Reményi Schneller Lajos pénzügyminiszter, a város országgyűlési képviselője is jelentős anyagi és erkölcsi támogatást ad.

A népnepsély három főrésze oszlik. Reggel városszerte zenés ébresztő. Dél előtt a Barátok templomában szentmise, a még közzéteendő órában, ezután következik a hősök emlékművének megkoszorúzása a Déri keriben.

A program 2—5 ig tartó délutáni részét, a második részt, a nép gyermekeinek szenteli a sportpályán.

A harmadik főrészt a felnőttek lesz délután 5 órai kezdettel ugyancsak a sportpályán. A II. és III. főrészt részletes pontjait a lap legközelebbi számában hozzuk.

A virágvázával ütötte fejbe munkását

Bajnai József 31 éves bajai lakos egyik munkaadójától munkabérét kérte. A munkaadó ugylat szik rossz kedvőben volt, mert az ugylóból szóváltás lett s a fölhe vült ember a fizetés helyett egy virágvázával ugyl fejbeütötte Bajnai, hogy kórházba kellett szállítani.

Lezuhant a létráról és agyrázkódást szenvedett egy bajai munkás

Fabik Gyula 40 éves bajai gyári munkás szombaton délután a posztógyárban kátránypapírt szegelt az egyik épület tetefén. Munka közben hirtelen rosszul lett a létrán és lezuhant. A mentők a véletlen szerencsétlenség áldozatát agyrázkódás tünetekkel, koponyacsonttöréssel és több zúzódással vitték be a kórházba.

88.456 pengővel több adót fizettek be az idén Bácsme gyében, mint az elmúlt év augusztus 1-ig

Dr. Biró Kornél pénzügyigazgató Bács-Bodrog vármegye köz igazgatási bizottságának augusztusi ülésén ismertette a vármegye vagyoni helyzetét az adóbelizetés tükrében. Bács megyében az idei évi adókiivetés 4534.093 pengő volt. A múlt évi hátralékokkal törlesztéssel, szeporodásokkal a vármegye összes tartozása az 1939. év folyamán 5.046.096 pengőt tesz ki.

A július havi befizetés az egész vármegye területén 154.479 pengő. Az esztendő elmúlt hét hónapjában összesen 1.617.763 pengő, azaz 88.456 pengővel több, mint az elmúlt esztendői befizetések összege az azonos hét hónap alatt volt. Július végén az

adóhátralékok összege az előírásnak 51 százalékát teszi ki.

Egyenes adóban befizettek július hónapban 50.757 pengőt. Nagyobb befizetések voltak: állami egyenes adóban 56.679 pengő, közviti adóban 1395 pengő, késedelemi kamat 1067 pengő, kulónadó 1338 pengő. Forgalmi adóban és illetékben befolyt július folyamán 67938 pengő.

Nagyobb befizetések általános forgalmi adóban 3492 pengő, husforgalmi adóban 5872 pengő, vagyonsáruházási illetékből befolyt 48.861 pengő, okirat illetékből 661 pengő, törvénykezési illetékből 1181, társulati illetékből 1197 pengő, vagyonsáruházási földék után a törlesztés részlete 6546 pengő.

volt. Július folyamán az általános állami adóbevételek összege 135242 pengőt ért el. A kir. pénzügyigazgatóság bajai kirendeltsége július folyamán öt részletizetési kedvezményt adott. Elrendeltek öt fizetési halasztást és tizenegy házárdómentességet töröltek.

Főzőverseny lesz a budapesti lakberendezési vásár keretében

Budapesten az augusztus végén kezdődő lakberendezési vásár keretében főző és befőző verseny lesz. Bajáról a házásszonyok versenyére dr. Aszalós Imréné, a házásszonyok versenyére Ezsöly Gizella jelentkezt eddig, de számítani lehet több jelentkezésre. A verseny pontozása öt szempont, mégpedig az elhasznált gazmennyiség, a végzett munka tisztasága, az elkészítési idő, az ételek izletessége és a tetszetős tálalás alapján történik.

Üngyilkos lett Mohács-szigeten egy pécsi nyugdíjas pénzügyi felvigyázó

Szombaton délé előtt telefonon jelentették a pécsi ugylészségnek, hogy Firta Gyula 52 éves pécsi lakos, nyugdíjas pénzügyi felvigyázó Mohács-szigeten egy füz-fáru felakasztotta magát és már holttestére találtak rá. A csendőri nyomozás megállapítása szerint Firta már napok óta üngyilkossági gondolatokkal foglalkozott és két napóal ezelőtt Mohácsra levelet írt Pécsre hozzátértözóinak, akiknek bejelentette, hogy eldobja magától az életet. Az üngyilkosság körülményeinek tisztázására a nyomozás még folyik.

— Elrentott gyomornál és az ezzel összefüggő bélzavarok, fel-fuódás, émelygés, homlokfájás, láz, hányás, hasmenés vagy szék-szorulás eseteiben már egy pohár természetes Ferenc József keserűvíz is igen gyorsan, biztosan és kellemesen tisztítja ki az emésztés utjait. Kérdezze meg orvosát!

Központi filmszínház

1939. augusztus 4-én, 5-én, 6-án és 7-én, pénteken — szombaton — vasárnap — hétfőn.

S z e r e l e m b ő l n ő s ű l t e m

Főszerepben: Erdélyi Mici és Ráday Imre.

Budai cukrászda

Főszerepben: Perczel Zitta, Somlay Arthur

Alakítás!
Ocsó árak!
Tisztítás!

Fűzöt, haskötöt, melltartót

ÉLIÁSNÉ JAKAB ESZTI

fűzőszalonjában (Baja, Uránia-palota).
— SELYEM FEHERNEMŰK NAGY VALASZTEKA! —

HIREK

Ejjeli szolgálatot
tart és vasárnap reggel
től 8 órától egész
nap nyitva tart:

Dr. Geiringer János
és **Szentistván**
gyógyszertára

Tisztújító közgyűlést tartott a Bajai Hajós Egylet

Nagy érdeklődés mellett folytatta le ezidei évi rendes tisztújító közgyűlést a Bajai Hajós Egylet. Dr. Szabó Sz. Dusán ny. alispán elnöklésével tartották meg a közgyűlést az egyesület dunaparti telepén. A közgyűlést a tagok határozatképes számmal jelentek meg s a tisztikar előterjesztése alapján letárgyalták az elmúlt esztendő zárószámát és az 1939. évi költségvetést. Az általános egyesületi élet ismeretése során különböző tagfelvételek ügyében is megállapodtak.

A közgyűlésen a tisztújítást is megejtették. A tisztikar nagy részben azonos a volt tisztikarral, azaz ezúttal is a régi tisztikar került az egyesület élére.

— **Áthelyezések.** Erdész János műszaki tanácsost a bajai MAV osztályfőnökség vezetőjét Budapestre, Csobok (Ladvenszky) József mérnököt a budapesti MAV osztályfőnökségtől Bajára helyezték át és a bajai osztálymerőkötség vezetésével bízták meg.

— **Ezen a héten lesznek a városnál a gyűlések.** Baja városnál az augusztus hóra esedékes kisgyűlés, valamint a közgazdasági bizottság ülését ezen a héten folytatják le. Szintén ezen a héten lesz a városházán a legközelebbi közgyűlés is, amelynek tárgysorát most állítják össze.

— **Letárgyalta a kórház bizottság a költségvetést.** Ma délelőtt 9 órakor dr. Bernhart Sándor polgármester elnöklésével tartotta ülését a város kórház bizottsága. Az egyetlen ügygel foglalkozó tárgysorozat alapján letárgyalták a kórház jövő évi költségvetését. Az ülés előadója a kórház képviselőiben Somos Endre kórházi gondnok volt.

— **Epe és májbetegségek** nál, elsősorban epehomoknál és epeképződésnél, krónikus epehólyaghurutnál és hurutos sárgaság fellépésénél reggelenként éhgyomorra egy pohár természetes **Ferroc löszet** keserűvizet, mert ez az ideális hasbajtó és szes jellemző tulajdonságai egyesíti magában. Kérje meg a postán!

— **Jelentkezés a kassai országos szőlőfőzés, kérés és kocsmáros nagykongresszusra.** A bajai vendéglősök, kocsmárosok és kávéosok ipartársulata elnöksége felkéri a szaktársait, hogy akik a kassai nagykongresszuson résztvenni óhajtának, ebéltől szándékukat jelentik be legkésőbb augusztus 8-ig, keddig Révi Ferenc elnöknek.

— **Leesett a kocsirol.** Sulyos szerencsétlenség történt vasárnap délelőtt a Mohács-szigeten. Lakatos Janosné 47 éves nagybarackai asszony a robogó kocsirol leesett és több bordacsontját eltörte. Az asszonyt a mentők behozták a bajai kórházba.

— **Ahol boldogság a nő élete.** Mint ismeretes az amerikai Verhovi Egyesület a második és harmadik generáció több tagját hozta az elmúlt napokban látogatásra az ó-hazába. Az egyik budapesti napilap szerkesztője kérdést intézett a látogató hölgyek egyikéhez és többek között összehasonlítást tettetett az amerikai és az óhazai nők házi munkája között. A válasz igen érdekes volt, mert az amerikai magyar kisasszony megállapította, hogy a nőknek sokkal jobb dolguk van Amerikában, mint az óhazában, mert náluk a háztartásban minden a villany csinál. Villany seprő van, villany főző, villany mosogató, villany kefe, de még a pajacsinta téstát is a villany kezeli meg és a pírós kenyert is a villany készíti el, a villany t. i. majdnem tökéletesen pótolja a háztartási alkalmazottat. Bácskai hölgyek könnyebbé tehetik a háztartási gondjaikat, ha az amerikai jótanács szerint rendezik be háztartásukat.

— **Férfiholttestet fogtak ki a Dunából Dunaszekcsónél.** A dunaszekcsói csendőrség telefonon jelentette a pécsi ügyészségnek, hogy a község határában oszlásnak indult férfi holttestet fogtak ki a Dunából. A holttest kitétele megállapítására a nyomozás megindult.

— **Baleset az úton.** Gerstenmayer Gusztáv 43 éves bajai kőművesegéd kerékpárjáról leesett s oly szerencsétlenül vágódott le a kövezetre, hogy nyelvét csaknem elharapta. A mentők bevitték a kórházba.

— **Villámcsapás.** Kalocsán csütörtökön zivataros eső volt. A villám az úgynevezett Bürgerkertben lecsapott Bence József házába. A kőményt szétverte a villámcsapás ereje s egy téglát Bencéné fejére esett, de súlyosabb sérülést nem okozott.

— **Beiratások a pécsi egyetemre.** A pécsi m. kir. Erzsébet tudományegyetemen az 1939-40. tanév I. felére szóló rendes beiratkozás 1939. szeptember hó 1-én kezdődik és 12-én végződik. Utólagosan beiratkozni külön kérelemre és az akadályoztatásnak elfogadható igazolása esetén szeptember 25-ig bezárólag a kari dekánonknak, azontul szeptember 30-ig bezárólag az egyetem rektorának engedélyével lehet.

— **Engedélyezett gyűjtés.** A polgármester a MÁNSz bajai csoportja részére a sokgyermekes családok tejjelátásához szükséges anyagi eszközök megszerzése céljából július 15-től október 31-ig a fömágygyűjtési engedélyt adott.

— **Adófizetők figyelmébe!** A városi adóhivatal felhívja az adófizető közönséget, hogy az 1939. 3. évnegyedre esedékes állami és községi adót az évnegyed közepéig, azaz 1939. évi augusztus hó 15-ig a városi adóhivatalba, illetve pénztárba délelőtt 8-11 óráig terjedő időben fizesse be, mert ellenkező esetben a késedelmi kamaton felül a megindítandó végrehajtási eljárás költségeinek megfizetésére is kötelezést foglul.

Bácskai Ujság

POLITIKAI NAPILAP

Kiadja az Új Élet nyomda R.-T. Baja
Felolós szerkesztő és felelős kiadó
Dr. Konrád Károly
Szerkesztő: **Berényi János**
Szerkesztőség: Arpád-tér 6.
Telefon: 46. Kiadóhivatal:
Vörösmarty-u. 6. Telefon: 45.

URÁNIA

Engedélyes: Szilágyi György. Telefon: 223.

Augusztus 7., hétfőn

A legjobb, legmulatságosabb
magyar film reprizze

MESEAUTO

Főszerepben:

P. e. r. e. z. e. l. Zita, Törzs Jenő
és Kabos Gyula

KULTURFILM ES HIRADÓ
KIEGÉSZÍTÉS.

Szezonból vissza-
maradt dolgaimat
olcsón kiárusítom.
Baja, Széchenyi u.
14. Weisz Józsefné.

Négy polgárit végzett
ügyes, szorgalmas fiut
tanulónak
felvesz az

Uj Élet nyomda rt.
Baja, Árpád-tér 6. szám
(Katolikus Legényegylet)

**Szalonok,
métrakok,
moderna fotóelek**

készítését és javítá-
sát a legolcsóbban,
vidékre is

Schaffler Mátyás
kárpitósnál

Erzsébet királyné-ut 2.
(A közben)

DR. BAÁL

SVÁBHEGYI

GYERMEKSZANATÓRIUM

Budapest I. Mátyás király-út 23.
(Béla király-út 18.)
Telefon: 165-111.

**A Nemzeti Szálló
kádfürdőit**

mindennap reggel 8
órától este 10-ig
használhatja a
közönség.

**A vidéki uriközönség
kedvenc hotelje az
ESPLANADE**
nagyszállóda

BUDAPEST, III., Zsigmond-
utca 38/40. — Telefonok
151-735., 151-738., 157-299.

Szemben a világhírű Lukács-
fürdővel és Császárfürdővel, a
Rózsadomb alján. — Teljes
komfort, folyó melegvíz, köz-
ponti fűtés. — A Nyugati
pályaudvartól 11 kis szakasz
távolságra. — A szálloda tel-
jesen újalakított, új vezetés alatt áll.

**Elsőrangú cafe restaurant
polgári árak.**

Olcsó szobák pensióval, vagy ennél
korszerűbb tartózkodásnál
külön engedmények.

Legideálisabb nyaralás ma-
gaslati ózondus levegőn
mindkét nembeli gyermekek
részére 20 éves korig. Ősz-
szes nyári sportok testne-
velési főiskolai tanár veze-
tésével. Strand és egyéb szór-
akozási lehetőségek. Hízó-
és fogyókurák orvosi ellen-
őrzéssel. Tökéletes vitamin-
dus koszt. Minden diéta.
Kívánatra prospektus.

UJ ÉLET NYOMDA R.-T.

(Bérlő: STAHL és BERÉNYI)
Baja, Árpád-tér 6. (Legényegylet)

Könyvnyomda — Könyvkötészet

Készít: kereskedelmi és üzleti
nyomtatványokat, levélpapírokat,
érintéseket, ejjegyzési és esküvői
lapokat, bál- és egyéb alkalomra
meghívókat csinos kivitelben igen
juttányos áron.

Nyomtatványmegrendelésnél kérjen
okvetlen árajánlatot.

Telefon 46.

Telefon 46.

**JÓ
kerékpár**
egy életre szól

Olcsón beszerezhető

KRÉNEISZ GÉZA

vaskereskedésében

BAJÁN.

Minden igényt kielégítő **mozaik és
cementlapok, betonárúk
műkő munkák, síremlékek**

legmodernebb kivitelben,

valamint beton és műkő munkákhoz az összes anyagok
legolcsóbban beszerezhetők:

BAJAI és DELY

cementárugyárban

Baja, Világos-utca 8. sz. — Telefon 2-25.

Kedvező fizetési feltételek. Gyártmányainkért szavatolunk

**Modern frizurák
Tartós hullám
Hajfestés**

Kemény J.

és Társainál

olcsón, garanciával

**Keramit
Egyszerű cement
Diszes mintás
Mosaik
Metlach
Csempé**

**burkoló
lapok**

Permetező beton hordók
Beton kémény állók
Műkő sűrűkeresztők

Piramisok, Keraklit, Biber

szigetelő lemezek és
minden építőanyag a
legjuttányosabb áron szerezhető be
tégla és cementárugyárban
Baja. — Telefon: 160.

GRUNHUT és TSA

Mindessen a Bácskai Ujságban